

รายงานสถานการณ์สินค้าข้าวในฟิลิปปินส์

๑. สถานการณ์การผลิตและการบริโภค

ฟิลิปปินส์เป็นตลาดผู้บริโภคขนาดใหญ่อันดับสองของอาเซียน ด้วยจำนวนประชากรประมาณ ๑๑๐ ล้านคน ในปัจจุบันและเป็นประเทศที่บริโภคข้าวเป็นอาหารหลัก ชาวฟิลิปปินส์บริโภคข้าวจำนวนมากโดยมีอัตราการบริโภคประมาณ ๑๑๘.๘๑ กิโลกรัมต่อคนต่อปี หรือประมาณ ๓๒๕.๕ กรัมต่อคนต่อวัน เนื่องจากข้าวเป็นอาหารหลักที่ต้องรับประทานกับอาหารทุกประเภท ขนมหวานและขนมทานเล่นหลายชนิด ยังทำมาจากข้าวด้วย เช่นเดียวกับ อย่างไรก็ตาม ฟิลิปปินส์ไม่สามารถผลิตข้าวได้เพียงพอต่อความต้องการใช้ภายในประเทศ โดยจำเป็นต้องพึ่งพาการนำเข้าข้าวจากต่างประเทศประมาณ ๒ - ๓ ล้านตันต่อปี

๑.๑ การผลิต

- ข้อมูลจาก USDA ระบุว่าในระหว่างปีการผลิต ๒๕๖๑/๖๒ - ๒๕๖๒/๖๓ ฟิลิปปินส์มีผลผลิตข้าวเฉลี่ยปีละ ๑๑.๕๗ ล้านตัน สำหรับปีการผลิต ๒๕๖๓/๖๔ คาดว่าฟิลิปปินส์จะมีผลผลิตข้าวประมาณ ๑๑ ล้านตัน ลดลงจากปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓ ที่มีปริมาณผลผลิตข้าว ๑๑.๔๐ ล้านตัน หรือลดลงร้อยละ ๓.๕๑

- ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติฟิลิปปินส์ (PSA) ณ วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๓ คาดการณ์ว่าในช่วงเดือนมกราคม - มีนาคม ๒๕๖๓ ฟิลิปปินส์จะมีปริมาณผลผลิตข้าวเปลือก ๔.๒๕ ล้านตัน ลดลงร้อยละ ๓.๘๕ จากช่วงเดียวกันของปีก่อนที่มีปริมาณผลผลิตข้าวเปลือก ๔.๔๒ ล้านตัน และคาดว่าผลผลิตข้าวต่อเฮกตาร์อยู่ที่ ๓.๘๗ ตัน เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนที่ ๓.๘๓ ตัน/เฮกตาร์

- ฟิลิปปินส์มีพื้นที่เพาะปลูกข้าวคิดเป็นร้อยละ ๓๕ ของพื้นที่เพาะปลูกพืชเกษตรทั้งหมด ทั้งนี้ ในอนาคต คาดว่าการผลิตจะเติบโตอย่างจำกัด ด้วยพื้นที่การเกษตรมีที่ว่างไม่เพียงพอ เพราะประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขา และประกอบไปด้วยเกาะเล็กๆหลายเกาะ ไม่เหมาะต่อการขยายการผลิตข้าว นอกจากนี้ พื้นที่ชุ่มน้ำหรือพื้นที่เพาะปลูกพืชอื่นๆ มีจำกัด ในขณะที่พื้นที่อาศัยเขตเมืองขยายเข้าไปในพื้นที่เกษตรกรรมมากขึ้น

๑.๒ การบริโภค

ระหว่างปี ๒๕๖๑/๖๒ - ๒๕๖๒/๖๓ ฟิลิปปินส์บริโภคข้าวเฉลี่ย ๑๔.๑๕ ล้านตันข้าวสารต่อปี สำหรับปี ๒๕๖๓/๖๔ คาดว่าฟิลิปปินส์จะมีการบริโภคข้าวจำนวน ๑๔.๓๐ ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๒/๖๓ ที่มีการบริโภค ๑๔.๒๐ ล้านตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๗๐ ทั้งนี้ ฟิลิปปินส์มีการบริโภคข้าวประมาณ ๓๖,๐๐๐ ตันต่อวัน

สถานการณ์การผลิตและการบริโภคข้าวภายในประเทศ

ข้อมูล	ปี ๒๕๖๑/๖๒	ปี ๒๕๖๒/๖๓	ปี ๒๕๖๓/๖๔	Δ % ๖๓/๖๔
พื้นที่เพาะปลูก (ล้านเฮกตาร์)	๔.๗๔๑	๔.๖๕๐	๔.๔๕๐	-๔.๓๐
การผลิต (ล้านตัน)	๑๑.๗๓	๑๑.๔๐	๑๑.๐๐	-๓.๕๑
การบริโภคข้าว (ล้านตัน)	๑๔.๑๐	๑๔.๒๐	๑๔.๓๐	๐.๗๐
การนำเข้าข้าว (ล้านตัน)	๒.๙๐	๒.๕๐	๓.๓๐	๓๒.๐๐

ที่มา : USDA (เดือนมิถุนายน ๒๕๖๓)

๑.๓ สต็อกข้าวภายในประเทศ

ณ วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๓ ฟิลิปปินส์มีปริมาณสต็อกข้าวรวม ๒.๑๘ ล้านตัน ลดลงจากเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ที่มีปริมาณสต็อก ๒.๓๘ ล้านตัน หรือลดลงร้อยละ ๘.๓ และมีปริมาณสต็อกลดลงจากช่วงเดียวกันของปี ๒๕๖๒ ที่มีปริมาณ ๒.๒๒ ล้านตัน หรือลดลงร้อยละ ๑.๙ โดยแบ่งเป็นสต็อกข้าวครัวเรือน ๙.๘๑ แสนตัน สต็อกข้าวเชิงพาณิชย์ ๗.๑๕ แสนตัน และสต็อกข้าวของหน่วยงาน National Food Authority (NFA) ๔.๘๑ แสนตัน

Table 1. Percentage Change in the Inventory of Rice Stocks
Philippines, March 2019, February 2020 and March 2020

SECTOR	Percent share to total stocks	Stocks in '000 Metric Tons			Percentage Change	
		01 March 2019	01 February 2020	01 March 2020	01 Mar 2020/ 01 Mar 2019	01 Mar 2020/ 01 Feb 2020
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
TOTAL STOCKS	100.0	2,221.42	2,375.50	2,178.64	(1.9)	(8.3)
Household	45.0	1,033.64	1,045.67	981.02	(5.1)	(6.2)
Commercial	32.9	695.84	841.15	715.81	2.9	(14.9)
NFA	22.1	491.94	488.68	481.81	(2.1)	(1.4)

ที่มา: Philippine Statistics Authority (เข้าถึงข้อมูลเดือนมิถุนายน ๒๕๖๓)

๒. การส่งออกข้าว

● ผลผลิตข้าวของฟิลิปปินส์ส่วนใหญ่ใช้เพื่อการบริโภคภายในประเทศ แต่จะมีการส่งออกข้าวบางส่วน โดยส่วนใหญ่จะเป็นข้าวกลุ่มพรีเมียม โดยระหว่างปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ ฟิลิปปินส์ส่งออกข้าวเฉลี่ยปีละ ๒๗๔,๕๗๓ ตัน โดยในปี ๒๕๖๒ ฟิลิปปินส์ส่งออกข้าวปริมาณ ๓๓๐,๑๓๕ ตัน เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๑ ที่มีปริมาณ ๒๓๒,๒๘๕ ตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๒.๑๒

● สำหรับในปี ๒๕๖๓ (มกราคม- มีนาคม) ฟิลิปปินส์ส่งออกข้าวปริมาณ ๖๒,๑๗๖ ตัน ลดลงจากช่วงเดียวกันของปี ๒๕๖๒ ที่มีปริมาณส่งออก ๖๒,๙๘๕ ตัน หรือลดลงร้อยละ ๑.๒๙ ตลาดส่งออกหลักได้แก่ ซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และกาตาร์

สถิติการส่งออกปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓ (มกราคม - มีนาคม)

	ประเทศ	ปริมาณส่งออก (ตัน)					ส่วนแบ่งตลาด (ร้อยละ)			Δ%
		๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๒	๒๕๖๒	๒๕๖๓	
					ม.ค. - มี.ค.					
	โลก	๒๖๑,๒๙๙	๒๓๒,๒๘๕	๓๓๐,๑๓๕	๖๒,๙๘๕	๖๒,๑๗๖	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	-๑.๒๙
๑	ซาอุดีอาระเบีย	๒๐,๗๐๒	๑๙,๗๑๕	๓๘,๐๓๗	-	๑๘,๕๖๒	๑๑.๕๒	-	๒๙.๘๕	-
๒	UAE	๕๘,๗๕๐	๗๘,๖๖๗	๑๔๙,๖๓๐	๓๘,๙๑๐	๑๕,๙๗๕	๔๕.๓๒	๖๑.๗๘	๒๕.๖๙	-๕๘.๙๔
๓	กาตาร์	๑๙,๔๗๔	-	๗๖,๔๔๕	๑๙,๔๗๖	๑๓,๔๖๘	๒๓.๑๖	๓๐.๙๒	๒๒.๖๖	-๓๐.๘๕
๔	สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์	๙๐,๘๔๕	-	๔,๕๔๑	-	๖,๐๕๒	๑.๓๘	-	๙.๗๓	-
๕	เมียนมา	-	๓๖,๖๑๗	-	-	๕,๐๓๐	-	-	๘.๐๙	-

ที่มา : Global Trade Atlas (เข้าถึงข้อมูลเดือนมิถุนายน ๒๕๖๓)

๓. การนำเข้า

๓.๑ ในระหว่างปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าวเฉลี่ยปีละ ๑.๗๕ ล้านตัน โดยในปี ๒๕๖๒ ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าวปริมาณ ๒,๗๖๘,๑๙๗ ตัน เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๑ ที่มีปริมาณนำเข้า ๑,๗๘๓,๗๘๓ ตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕๕.๑๙ สำหรับในปี ๒๕๖๓ (มกราคม-มีนาคม) ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าวปริมาณ ๕๖๘,๕๕๒ ตัน ลดลงจากช่วงเดียวกันของปี ๒๕๖๒ ที่มีปริมาณนำเข้า ๑,๐๖๕,๗๕๓ ตัน หรือลดลงร้อยละ ๔๖.๖๕ โดยแหล่งนำเข้าข้าวสำคัญ ได้แก่ เวียดนาม (ร้อยละ ๘๓.๖๙) รองลงมาได้แก่ เมียนมา (ร้อยละ ๑๐.๗๕) และไทย (ร้อยละ ๕.๕๔) ตามลำดับ

สถิติการนำเข้าปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓ (เดือนมกราคม - มีนาคม)

	ประเทศ	ปริมาณนำเข้า (ตัน)					ส่วนแบ่งตลาด (ร้อยละ)			Δ%
		๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๒	๒๕๖๒	๒๕๖๓	
					ม.ค. - มี.ค.					
	โลก	๖๘๗,๓๕๑	๑,๗๘๓,๗๘๓	๒,๗๖๘,๑๙๗	๑,๐๖๕,๗๕๓	๕๖๘,๕๕๒	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	-๕๖.๖๕
๑	เวียดนาม	๓๖๗,๗๕๔	๖๘๐,๐๕๔	๒,๐๒๔,๓๗๐	๕๕๑,๖๗๒	๔๗๕,๗๙๓	๗๓.๑๓	๕๐.๘๓	๘๓.๖๙	-๑๒.๑๖
๒	เมียนมา	๑๘	๖๒,๕๕๔	๒๑๘,๐๑๖	๙๖,๔๙๗	๖๑,๑๐๗	๗๓.๘๘	๙.๐๕	๑๐.๗๕	-๓๖.๖๗
๒	ไทย	๒๒๙,๕๘๘	๘๕๒,๖๐๒	๓๕๐,๓๔๙	๒๖๐,๗๘๓	๒๖,๙๗๗	๑๒.๖๖	๒๗.๔๗	๕.๕๔	-๘๙.๖๖
๓	จีน	๔,๕๒๐	๕๘,๓๑๑	๑๒,๗๒๒	๑๐,๖๓๗	๒,๘๕๕	๐.๔๖	๑.๐๐	๐.๕๐	-๗๓.๑๖
๕	เกาหลีใต้	๑๔.๐๑	-	๖.๔๙	๔.๘๓	๙.๕๕	-	-	๐.๑๗	-

ที่มา : Global Trade Atlas (เข้าถึงข้อมูลเดือนมิถุนายน ๒๕๖๓)

	ประเทศ	มูลค่าการนำเข้า (เหรียญสหรัฐ)					ส่วนแบ่งตลาด (ร้อยละ)			Δ % /๖๒
		๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๒	๒๕๖๒	๒๕๖๓	
					ม.ค. - มี.ค.					
	โลก	๒๖๔,๐๓๒,๓๐๑	๖๙๖,๑๐๙,๗๑๗	๙๕๑,๓๐๔,๐๑๑	๓๘๙,๕๐๐,๐๓๘	๑๙๖,๑๗๘,๘๔๘	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	-๔๙.๖๓
๑	เวียดนาม	๑๒๘,๐๐๘,๐๕๒	๒๖๕,๓๓๐,๖๗๐	๖๖๗,๘๕๗,๖๘๑	๑๙๑,๘๑๑,๖๔๗	๑๖๑,๒๖๖,๓๒๒	๔๐.๒๐	๔๙.๒๕	๘๒.๒๐	-๑๕.๙๒
๒	เมียนมา	๖๑,๗๕๐	๓,๓๐๙,๕๔๘	๖๓,๖๙๕,๗๗๑	๓๐,๙๙๘,๘๐๙	๑๗,๗๔๔,๑๐๙	๖.๗๐	๗.๙๖	๙.๐๔	-๔๒.๗๖
๓	ไทย	๗๙,๖๓๙,๘๙๘	๓๓๔,๘๔๕,๗๙๓	๑๓๒,๓๗๕,๖๗๘	๑๐๐,๕๕๒,๘๓๘	๑๐,๕๕๗,๘๒๖	๑๓.๙๒	๒๕.๘๒	๕.๓๘	-๘๙.๕๑
๔	จีน	๑๒,๙๘๘,๑๒๓	๒๙,๔๙๘,๘๙๒	๑๓,๑๑๗,๘๔๘	๖,๒๔๒,๓๐๐	๓,๒๐๙,๒๗๘	๑.๓๘	๑.๖๐	๑.๖๔	-๔๘.๕๙
๕	เกาหลีใต้	๔,๖๓๙	-	๒๘,๙๕๔	๒๑,๕๓๐	๑,๖๙๑,๓๕๔	-	๐.๐๑	๐.๘๖	-

ที่มา : Global Trade Atlas (เข้าถึงข้อมูลเดือนมิถุนายน ๒๕๖๓)

๓.๒ ฟิลิปปินส์ออกกฎหมาย Rice Tariffication Bill Rice หรือ หรือ Republic Act No.๑๑๒๐๓ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ออกมาบังคับใช้แทนนโยบายการจำกัดการนำเข้าข้าวเชิงปริมาณ (Quantitative Restrictions – QR) ซึ่งคาดว่าจะช่วยลดภาวะเงินเฟ้อ ทำให้สินค้ามีราคาต่ำลง โดยกฎหมายดังกล่าวมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒ สรุปรายละเอียดของกฎหมายดังกล่าว ดังนี้

(๑) ข้าวที่นำเข้าจากประเทศสมาชิกอาเซียนเสรีภาชีนำเข้าในอัตราร้อยละ ๓๕ และนอกประเทศอาเซียนเสรีภาชีร้อยละ ๔๐ ภายในปริมาณนำเข้า (Minimum Access Volume: MAV) ๓๕๐,๐๐๐ ตัน และร้อยละ ๑๘๐ สำหรับปริมาณนอก MAV

(๒) ผู้นำเข้าจะต้องขอใบอนุญาตนำเข้า รวมทั้งใบอนุญาตสุขอนามัยและใบอนุญาตสุขอนามัยพืชจากหน่วยงาน Bureau of Plant Industry (BPI) ภายใต้กระทรวงเกษตร (Department of Agriculture: DA) ก่อนการนำเข้า เพื่อป้องกันแมลงหรือศัตรูพืชเข้ามาในประเทศฟิลิปปินส์

(๓) จัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาความสามารถทางการแข่งขันของอุตสาหกรรมข้าว (RCEF) โดยจะนำรายได้จากการเก็บภาชีนำเข้าข้าวจำนวน ๑๐ พันล้านเปโซต่อปี มาจัดตั้งเป็นเวลา ๖ ปีซึ่งมีเป้าหมายเพื่อสนับสนุนชาวนาฟิลิปปินส์ให้สามารถแข่งขันกับข้าวที่นำเข้ามาได้

ทั้งนี้ การออกกฎหมาย Rice Tariffication Bill ของฟิลิปปินส์ ทำให้ช่องทางการซื้อขายในแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) โดยหน่วยงาน National Food Authority (NFA) ได้ถูกยกเลิกตามกฎหมายดังกล่าวไปด้วยและได้ยกเลิกอำนาจหน้าที่ของ NFA ในการออกใบอนุญาต การจดทะเบียนสำหรับผู้นำเข้า ผู้ค้า ผู้ดำเนินการคลังสินค้า ผู้ค้าส่ง และผู้ค้าปลีกและอื่นๆ โดย NFA จะยังคงมีบทบาทสำคัญเฉพาะด้านการควบคุมและรักษาเสถียรภาพราคาในประเทศ รวมทั้งการรักษาปริมาณสต็อกข้าวภายในประเทศเพื่อให้เกิดความมั่นคงทางอาหาร

๓.๓ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ได้ออกคำสั่ง Memorandum Order No. ๒๘ on Supplementary provision to DA Department Circular No.๔, series of ๒๐๑๖ เกี่ยวกับ Guidelines on the importation of plants, planting materials and plant products for commercial purposes กำหนดกฎระเบียบเกี่ยวกับมาตรการสุขอนามัยการนำเข้าข้าวที่เข้มงวดมากขึ้น ในขั้นตอนการออกใบ Sanitary and phytosanitary import clearance (SPSIC) เพื่อครอบคลุมการตรวจสอบสารโลหะหนักระดับสารตกค้างกำจัดศัตรูพืช สารปนเปื้อน/สิ่งสกปรกภายนอก รวมทั้ง microbiological parameters เพื่อควบคุมความปลอดภัยของอาหารในสินค้าข้าว ทั้งนี้ ได้กำหนดให้สินค้าข้าวจะต้องถูกจัดส่งจากประเทศต้นทางภายในวันที่กำหนดตามที่ได้รับอนุมัติและสินค้าต้องเดินทางมาถึงไม่ช้ากว่า ๖๐ วันจากวันที่ต้องจัดส่ง

๓.๔ รูปแบบการค้าข้าวในฟิลิปปินส์ มีรายละเอียดดังนี้

(๑) การค้าปลีกแบบสมัยใหม่ (Supermarket) ในปัจจุบัน มีรูปแบบการจัดจำหน่าย ข้าวใน ๒ ลักษณะ ดังนี้

(๑.๑) การตัดจำหน่ายเป็นกรัม/กิโลกรัม มีการจำหน่ายข้าวหลากหลายชนิด อาทิ Melagkit Premium, Jasmine, Milagrosa, Passion, Brown Healthy, California, Commodore, Platinum, Denurado และ GS Supreme

(๑.๒) ข้าวบรรจุถุง เป็นข้าวที่บรรจุถุงในหลากหลายขนาดขึ้นอยู่กับจำนวนกิโลกรัมที่บรรจุต่อถุง มีตั้งแต่บรรจุถุง ๒ กิโลกรัม ๕ กิโลกรัม ๑๐ กิโลกรัม ๒๐ กิโลกรัม และ ๒๕ กิโลกรัม ซึ่งข้าว Thai Jasmine

ที่ระบุว่า นำเข้าจากไทย เป็นข้าวที่มีราคาสูงที่สุดในขนาดบรรจุถุง ๕ กิโลกรัม นอกจากนี้ยังมีข้าวออร์แกนิก อยู่ด้วย เช่น Red rice , Brown rice และ Black rice มีหลากหลายขนาดบรรจุเช่นเดียวกัน

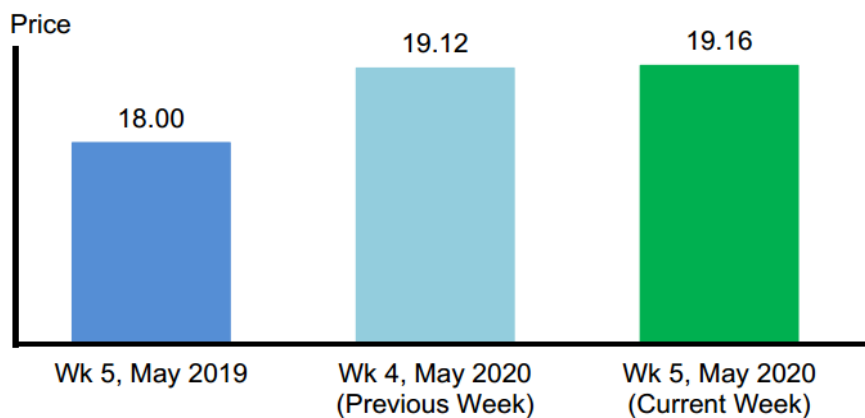
(๒) การค้าในตลาดแบบดั้งเดิม ส่วนใหญ่จะเป็นข้าวแบบตักจำหน่ายที่มีข้าวหลากหลายประเภท อาทิ Sinandomeng, Well milled rice, Denorado, Ganador, Thai rice, Blue Bird, Sung Song, Thai Jasmine, Fancy rice, Malangkit เป็นต้น และยังมีข้าวออร์แกนิก อาทิ Red rice, Brown rice, Black rice, Perurutong และ Ifugao นอกจากนี้ ใน ตลาดนี้ยังพบร้านค้าที่ได้รับการรับรองจากองค์การอาหารแห่งประเทศไทยฟิลิปปินส์ (NFA) ให้จำหน่ายข้าว NFA ที่มีราคา ถูกกว่าราคาข้าวทั่วไป ซึ่งพบว่า Sinandomeng เป็นข้าวที่มีผู้บริโภคเลือกซื้อมากที่สุด

๔. สถานการณ์ราคาข้าว (ข้อมูลจาก PSA ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓)

๔.๑ ราคาข้าวเปลือก

● ราคาข้าวเปลือกสัปดาห์ที่ ๕ ของเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๓ เฉลี่ยอยู่ที่ ๑๙.๑๖ เปโซต่อกิโลกรัม เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ก่อนที่มีราคาอยู่ที่ ๑๙.๑๒ เปโซต่อกิโลกรัม หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๒๑ และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนที่มีราคาเฉลี่ยอยู่ที่ ๑๘.๐๐ เปโซต่อกิโลกรัม หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๖.๔๔

Weekly Farmgate Prices of Palay (Paddy) in the Philippines

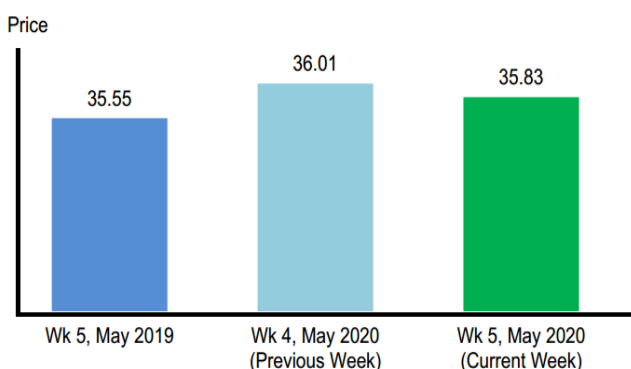

๔.๒ ราคาขายส่งและราคาขายปลีกข้าวสาร (Regular Milled Rice)

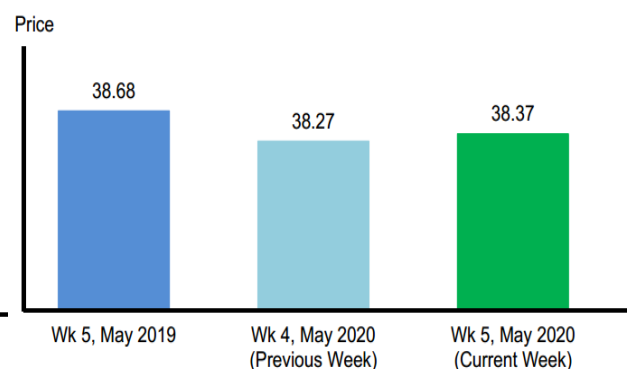
● ราคาขายส่งข้าวสารทั่วไปสัปดาห์ที่ ๕ ของเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๓ เฉลี่ยอยู่ที่ ๓๕.๘๓ เปโซต่อกิโลกรัม ลดลงจากสัปดาห์ก่อนที่มีราคาอยู่ที่ ๓๖.๐๑ เปโซต่อกิโลกรัม หรือลดลงร้อยละ ๐.๕๐ แต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนที่มีราคาเฉลี่ยอยู่ที่ ๓๕.๕๕ เปโซต่อกิโลกรัม หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๗๙

● สำหรับราคาขายปลีกข้าวสารทั่วไปสัปดาห์ที่ ๕ ของเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๓ เฉลี่ยอยู่ที่ ๓๘.๓๗ เปโซต่อกิโลกรัม เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ก่อนที่มีราคาอยู่ที่ ๓๘.๒๗ เปโซต่อกิโลกรัม หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๒๖ แต่มีแนวโน้มลดลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อนที่มีราคาเฉลี่ยอยู่ที่ ๓๘.๖๘ เปโซต่อกิโลกรัม หรือลดลงร้อยละ ๐.๘๐

Weekly Wholesale Prices of Regular Milled Rice (per KG)

Weekly Retail Prices of Regular Milled Rice (per KG)

๕. การสำรวจราคาขายปลีกข้าวในซูเปอร์มาร์เก็ต/ห้างสรรพสินค้าในเมโทรมะนิลา

ชนิดข้าว	ขนาดบรรจุภัณฑ์	ราคา (เปโซ)	หมายเหตุ
Dinorado Rice	๒ กิโลกรัม	๑๓๔.๕๕ - ๑๓๗.๘๐	ข้าวท้องถิ่น
Dinorado Rice	๕ กิโลกรัม	๒๗๔.๐๐ - ๓๓๔.๓๐	ข้าวท้องถิ่น
Dinorado Rice	๑๐ กิโลกรัม	๕๗๓.๐๐	ข้าวท้องถิ่น
Dinorado Rice	๒๕ กิโลกรัม	๑,๕๒๔.๐๐	ข้าวท้องถิ่น
Sinandomeng Rice	๒ กิโลกรัม	๑๒๗.๘๐ - ๑๓๒.๐๐	ข้าวท้องถิ่น
Sinandomeng Rice	๕ กิโลกรัม	๒๗๔.๐๐ - ๒๙๕.๐๐	ข้าวท้องถิ่น
Sinandomeng Rice	๑๐ กิโลกรัม	๕๙๔.๐๐	ข้าวท้องถิ่น
Sinandomeng Rice	๒๕ กิโลกรัม	๑,๔๒๙.๕๐	ข้าวท้องถิ่น
๑๐๐% whole grain rice	๕ กิโลกรัม	๓๒๔.๐๐	N/A
๑๐๐% whole grain rice	๑๐ กิโลกรัม	๖๓๓.๐๐	N/A
Fragrant Jasmine rice	๕ กิโลกรัม	๓๑๙.๕๐	N/A
Fragrant Jasmine rice	๑๐ กิโลกรัม	๖๑๙.๕๐	N/A
Thai Jasmine Rice	๒ กิโลกรัม	๑๖๒.๕๐	สินค้านำเข้า
Thai Jasmine Rice	๕ กิโลกรัม	๔๐๕.๗๐	สินค้านำเข้า
Thai Jasmine Rice	๑๐ กิโลกรัม	๖๒๕.๐๐	สินค้านำเข้า
Thai Hom Mali Rice	๒ กิโลกรัม	๒๔๗.๕๐	สินค้านำเข้า
Thai Hom Mali Rice	๕ กิโลกรัม	๖๔๐.๐๐	สินค้านำเข้า
Thai Hom Mali Rice	๑๐ กิโลกรัม	๑,๒๒๐.๐๐	สินค้านำเข้า
Thai Hom Mali Rice	๒๕ กิโลกรัม	๒,๗๗๐.๐๐	สินค้านำเข้า
Basmati Rice	๑ กิโลกรัม	๒๖๘.๐๐	สินค้านำเข้า
Brown Rice	๒ กิโลกรัม	๑๕๑.๐๐	ข้าวท้องถิ่น
Organic Rice	๒ กิโลกรัม	๑๕๙.๕๐	ข้าวท้องถิ่น
Black Rice	๒ กิโลกรัม	๑๘๙.๐๐ - ๒๔๔.๐๐	ข้าวท้องถิ่น
Red Rice	๒ กิโลกรัม	๑๙๖.๐๐ - ๒๐๕.๐๐	ข้าวท้องถิ่น
Malagkit Glutinous Rice	๑ กิโลกรัม	๑๐๕.๐๐	ข้าวท้องถิ่น
Black Glutinous Rice	๑ กิโลกรัม	๑๕๐.๐๐	ข้าวท้องถิ่น
Japonica	๒ กิโลกรัม	๒๑๖.๗๐	ข้าวท้องถิ่น
Japonica	๕ กิโลกรัม	๔๔๓.๐๐ - ๔๙๕.๐๐	ข้าวท้องถิ่น
Special Rice Local	๑ กิโลกรัม	๔๕.๐๐ - ๖๑.๐๐	ตักจำหน่ายเป็นกิโลกรัม
Special Rice Imported	๑ กิโลกรัม	๑๑๒.๐๐	ตักจำหน่ายเป็นกิโลกรัม

ที่มา: การสำรวจห้างซูเปอร์มาร์เก็ตในเมืองมากาติ เมโทรมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ เมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๓

๖. โอกาส อุปสรรคและความท้าทาย

โอกาส	อุปสรรค/ความท้าทาย
คุณภาพและรสชาติของข้าวไทยเป็นที่ยอมรับในตลาดฟิลิปปินส์	ราคาข้าวไทยสูงกว่าข้าวจากประเทศอื่นๆ มาก เช่น เวียดนาม ปากีสถาน เมียนมา
ไทยมีการส่งออกข้าวมายังฟิลิปปินส์มาอย่างยาวนาน มีความเชี่ยวชาญในการส่งออก	การแข่งขันในตลาดข้าวมีความรุนแรงมากขึ้น หลังฟิลิปปินส์เปิดเสรีการนำเข้าข้าว
แนวโน้มร้านอาหารไทยในฟิลิปปินส์มีจำนวนเพิ่มขึ้น	ชาวฟิลิปปินส์หันมานิยมบริโภคข้าวขาวพื้นนุ่มเพิ่มมากขึ้น แต่ข้าวไทยส่วนใหญ่ยังคงเป็นข้าวขาวพื้นแข็ง
จำนวนประชากรชาวฟิลิปปินส์มีอัตราการขยายตัวอย่างต่อเนื่องและผู้บริโภคมีรายได้สูงขึ้น	การแอบอ้างใช้ชื่อข้าวไทยในการจำหน่ายข้าวจากแหล่งอื่น ๆ
การเปิดเสรีนำเข้าข้าว ทำให้เปิดโอกาสในการส่งออกข้าวของไทย	ชื่อข้าวหอมมะลิไทย (Thai Hom Mali Rice) ยังไม่เป็นที่รู้จักและคุ้นเคยของผู้บริโภค

๗. ประเด็นสำคัญ/สถานการณ์ล่าสุด (โควิด-๑๙)

๗.๑ หลังจากฟิลิปปินส์เปิดเสรีนำเข้าเมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๖๓ พบว่า ปริมาณนำเข้าข้าวของฟิลิปปินส์เพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นข้าวราคาถูก (ข้าวเวียดนาม) ทำให้ผู้ค้า (Traders) กดราคารับซื้อข้าวภายในประเทศ ส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกภายในประเทศลดลงอย่างต่อเนื่องและเกษตรกรชาวนาได้รับความเดือดร้อน โดยเรียกร้องให้รัฐบาลเร่งแก้ไขปัญหาดังกล่าว

๗.๒ เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒ กระทรวงเกษตร (Department of Agriculture) ได้ประกาศเปิดการไต่สวนขั้นต้น (Preliminary Investigation) เพื่อใช้มาตรการปกป้องการนำเข้าสินค้าที่เพิ่มขึ้น (Safeguard Measure) สำหรับสินค้าข้าว ภายใต้พิกัดศุลกากร ๑๐๐๖.๓๐.๓๐ ๑๐๐๖.๓๐.๔๐ ๑๐๐๖.๓๐.๕๑ และ ๑๐๐๖.๓๐.๕๙ โดยอ้างว่าอุตสาหกรรมข้าวภายในประเทศได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรงจากปริมาณนำเข้าข้าวที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก แต่ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ กระทรวงเกษตรได้ประกาศยุติการไต่สวนดังกล่าว โดยรัฐบาลได้ให้เงินช่วยเหลือแก่ชาวนาที่ได้รับผลกระทบจากปริมาณข้าวนำเข้าที่เพิ่มขึ้นที่ทำให้ข้าวเปลือกราคาตกต่ำแทน

๗.๓ การบังคับใช้กฎระเบียบเกี่ยวกับมาตรการสุขอนามัยการนำเข้าข้าวที่เข้มงวดมากขึ้น ทำให้เป็นอุปสรรคในการนำเข้าข้าว โดยรัฐบาลฟิลิปปินส์ได้กำหนดกฎระเบียบดังกล่าวเพื่อเป็นกลยุทธในการชะลอการนำเข้าข้าวในช่วงฤดูกาลเก็บเกี่ยวและลดแรงกดดันจากกลุ่มเกษตรกรชาวนาท้องถิ่น ซึ่งก่อนหน้านี้ได้เรียกร้องให้รัฐบาลบังคับใช้มาตรการ Safeguard เพื่อแก้ไขปัญหาการไหลทะลักของปริมาณข้าวนำเข้าที่มีราคาถูกส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกตกต่ำ

๗.๔ รัฐบาลฟิลิปปินส์ได้ประกาศปิดเมือง (Lockdown) และใช้มาตรการกักกันชุมชนขั้นสูง (Enhanced Community Quarantine) พื้นที่เกาะลูซอน รวมถึงเมโทรมะนิลา เพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-๑๙ โดยกระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ยืนยันว่าข้าวซึ่งเป็นอาหารหลัก จะมีเพียงพอสำหรับการบริโภคของประชาชนครอบคลุมช่วงการปิดเมืองจากปริมาณข้าวในสต็อกของ NFA และผลผลิตข้าวที่กำลังเก็บเกี่ยว รวมถึงปริมาณข้าวที่นำเข้าโดยเอกชนมาก่อนหน้านี้อย่างต่อเนื่อง

๗.๕ รัฐบาลฟิลิปปินส์จะจัดซื้อข้าวปริมาณ ๓๐๐,๐๐๐ ตันในรูปแบบรัฐบาลต่อรัฐบาล (G to G) จากประเทศผู้ผลิตข้าวสมาชิกอาเซียนและนอกอาเซียน เช่น อินเดีย และปากีสถาน เพื่อเพิ่มปริมาณข้าวในสต็อกในช่วงวิกฤติโควิด-๑๙ โดยมีเป้าหมายให้หน่วยงาน Philippine International Trading Corporation (PITC) ภายใต้กระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมฟิลิปปินส์เป็นผู้เจรจาซื้อขาย โดยขณะนี้หน่วยงาน PITC อยู่ในระหว่างเจรจากับหน่วยงานรัฐบาลประเทศผู้ผลิตข้าวต่างๆ รวมทั้งประเทศไทย ทั้งนี้ ฟิลิปปินส์เกิดความกังวลจากการที่รัฐบาลเวียดนามได้สั่งระงับการส่งออกข้าวชั่วคราวและได้ออกมาตรการจำกัดโควตาการส่งออกข้าวในแต่ละเดือน เพื่อความมั่นคงทางอาหารภายในประเทศ โดยเวียดนามถือเป็นแหล่งนำเข้าข้าวรายใหญ่ที่สุดของฟิลิปปินส์

๗.๖ รัฐบาลเวียดนามได้ยกเลิกการจำกัดโควตาส่งออกหลังจากสถานการณ์โควิด-๑๙ มีแนวโน้มที่ดีขึ้นในเวียดนามและมีปริมาณข้าวเพียงพอในการส่งออก โดยเวียดนามจะกลับมาส่งออกข้าวเต็มรูปแบบตั้งแต่เดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป สถานการณ์ดังกล่าวน่าจะทำให้รัฐบาลฟิลิปปินส์และผู้ประกอบการนำเข้าข้าวคลายกังวลมากขึ้น โดยล่าสุดกระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ออกมาระบุว่า ณ เดือนเมษายน ๒๕๖๓ มีปริมาณข้าวนำเข้า ๗๒๙,๐๐๐ ตัน จากปริมาณ ๑.๘ ล้านตันที่ได้มีการออกใบอนุญาตนำเข้าสุขอนามัยพืช (SPSIC) โดยปริมาณ ๖๐๐,๐๐๐ ตัน เป็นข้าวจากเวียดนาม หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๒.๓๐ ของการนำเข้าทั้งหมด

๗.๗ USDA คาดการณ์ว่า ฟิลิปปินส์จะยังคงเป็นผู้นำเข้าข้าวอันดับ ๑ ของโลกไปจนถึงปี ๒๕๖๔ เนื่องจากผลผลิตข้าวภายในประเทศมีแนวโน้มลดลงจาก ๑๑.๔๐ ล้านตันในปีนี้เป็น ๑๑ ล้านตันในปี ๒๕๖๔ โดยคาดว่าในปี ๒๕๖๓ ฟิลิปปินส์จะนำเข้าข้าว ๒.๕ ล้านตันและในปี ๒๕๖๔ จะเพิ่มขึ้นเป็น ๓.๓ ล้านตัน

๗.๘ เมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓ สมาพันธ์เกษตรกรกริสระฟิลิปปินส์ออกมาแสดงความไม่เห็นด้วยกับแผนการนำเข้าข้าว G to G ปริมาณ ๓๐๐,๐๐๐ แสตัน ของหน่วยงาน PITC เนื่องจากจะส่งผลให้เกิดความเสียหายอย่างมีนัยสำคัญและจะทำให้สูญเสียรายได้จากการเก็บภาษีนำเข้าข้าวดังกล่าว (การนำเข้าของ PITC จะได้รับการยกเว้นภาษีนำเข้า)

๗.๙ กรมศุลกากรฟิลิปปินส์เผยแพร่ข้อมูลตัวเลขการจัดเก็บภาษีนำเข้าข้าว ณ สิ้นเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๓ มีมูลค่า ๗.๙๖ พันล้านเปโซ คิดเป็นเกือบ ๔ ใน ๕ ของเป้าหมายที่ตั้งไว้ในปีนี้ หรือร้อยละ ๘๐ ของเป้าหมาย ๑๐ พันล้านเปโซที่จะถูกส่งเข้าเงินกองทุนเพื่อพัฒนาความสามารถทางการแข่งขันของอุตสาหกรรมข้าว (RCEF) ในแต่ละปี ทั้งนี้ แม้ว่าปริมาณการนำเข้าจะลดลง แต่เนื่องจากกรมศุลกากรมีการปรับปรุงแก้ไขระบบประเมินราคาข้าวนำเข้าให้ถูกต้องและแม่นยำมากขึ้น ทำให้การจัดเก็บภาษีมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยก่อนหน้านี้ กลุ่มเกษตรกรชาวนาได้ออกมาร้องเรียนให้ทบทุนระบบการจำแนกประเภทข้าวและวิธีการประเมินราคาข้าวนำเข้าเพื่อป้องกันไม่ให้ผู้นำเข้าหลบเลี่ยงชำระภาษีนำเข้าตามจริง

๗.๑๐ เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๓ หน่วยงาน PITC ได้จัดประชุมการนำเข้าข้าวแบบ G to G ปริมาณ ๓๐๐,๐๐๐ ตัน ผ่านระบบ Teleconference (zoom) โดยมีประเทศเข้าร่วมเสนอขาย ๔ ประเทศ ได้แก่ เวียดนาม ไทย และอินเดีย โดยกรมการค้าต่างประเทศในฐานะผู้แทนหน่วยงานรัฐบาลไทยเข้าร่วมการประชุมดังกล่าว และต่อมาเมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๓ หน่วยงาน PITC ได้แจ้งผลการประเมินการเสนอราคาขายต่อประเทศผู้เข้าร่วมการประชุม (Bid Ranking of Qualified Bids)

๗.๑๑ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๓ กระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมฟิลิปปินส์ ออกมาระบุว่าหน่วยงาน PITC จะยุติการดำเนินการนำเข้าข้าวแบบ G to G เนื่องจากไม่มีความจำเป็นต้องนำเข้าข้าวดังกล่าวหลังจากที่รัฐบาลเวียดนามได้ยกเลิกการห้ามส่งออกข้าวตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๓ เป็นต้นมา ทำให้สามารถคาดการณ์สถานการณ์ปริมาณสต็อกข้าวในประเทศได้ นอกจากนี้ เห็นว่าการนำเข้าข้าวโดยผู้ค้าเอกชนตามปกติ จะทำให้รัฐบาลมีรายได้จากการจัดเก็บภาษีนำเข้าเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเงินภาษีนำเข้าข้าวจะถูกใช้เพื่อกองทุน RCEF ในการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมข้าวในประเทศ อย่างไรก็ตาม ตามรายงานข่าวก่อนหน้านี้ หน่วยงาน PITC ประสบปัญหาในการขอรับเงินงบประมาณในการจัดซื้อข้าวดังกล่าวจากกระทรวงงบประมาณและการจัดการ (Department of Budget and Management: DBM)

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงมะนิลา

มิถุนายน ๒๕๖๓